

ORAVSKÉ MUZEUM P. O. HVEZDOSLAVA

Kramérusow

Císarstvé král. Wlastenstvé Nowiny.

ORAVSKÉ MUZEUM P. O. HVEZDOSLAVA

ORAVSKÉ MUZEUM P. O. HVEZDOSLAVA

ORAVSKÉ MUZEUM P. O. HVEZDOSLAVA

Roku 1791.

Číslo. 32.

W Sobotu

dne 6 Čerpná.

Třetí roční běh.

S nejvyšším císařským královským Povolením.

Smíšené wálečné zpráwy.

W našem předěšlém listu oznámili sme wítězství, kteréž vdatnj Rusové šťastně nad Turky v Mačina obdrželi. W nynějším listu ještě slawnějším wítězství připomenauti můžeme. O tom se we Wídeňských nowinách takto píše: "Zdeyssi Ruský Posel Pan Rnjze Galicyn obdržel zpráwu od Generála Rnjžete Kerpjna, že Generál Gudowic s gednjm djelem Kubanského wogsta na Tureckan pewnost Anapu, kteráž w Azjatyckých Tatařích leží, autok wěním, skurmiem gj dobyl. Mustafa Bassa třich pracporců, a syn Batala Bassy, genž lonstého roku pewnost Anapu pod swau zprázau měl, a do Ruského zageť přissel,

pak známý falešný prorok Sanch Manfur,*) též asy 14 tisíců wogsta a obywatelů, mužů a žen, od Rusů zagato bylo. Turcy při tom přiběhu bránili se welmi zmužile, a tau přičinan také gjch welmi mnoho na místě zůstalo. Wslak počet zbitych newj se dosawad, gakož y co Rusové lidu ztratili, rychlý posel, kterýž tuto zpráwu přinesl, prawj, že Rusi ne welmi mnoho zahynulo."

*) O Sanchowi Manfurowi budau se mocy mnozý Páni Čtenáři wpamatowati, kterýž před čtyřmi lety Nowiny České čtali. Tehdeyším časem wydáwal se za proroka, wčeni Machometanskému náboženství odporné roztrusowal, a s swau lotrowz

stau Hasan weliké množstwj lidu po sobě potáhl.

Některé jiné zprávy, kterýmž tak té wjru přiložiti můžeme, pravějí, že Generál Gudowic před dobytím pevnosti Anapy weliký pluk Turků na hlavu porazyl, a pobíw asy 500 lidu, z děla Turkům odgal. — Taková tedy a tak slavná gsau w téžstwj hrdinských Rusů! Takéli pochybowati budeme, aby Turcy na wšech stranách zeměle a poztlacení předce o pokog nežádali. — Braila gest gestě gediné místo, na kterž se Rusové pokusejí, a když této dobudau, gisto gest, že pokog následowati bude.

Dobytím pevnosti Anapy nyní Rusové celau Kubanskau fraginu pod swau mocí mají, kterauž oni již 1726 roku strže dobrovolně vzdání obywatelů wládli.

K oné zprávě, kteráž se w předesšlém nassém listu o porážce v Mačina w známosti wwešla, gestě se následujcý připogiti může. Podle wyřčení zagarých Turků, při armádě nejwysšího Wezyra pozůstawajcý Prussij oficyři, a zwláště Pruský Obrst Gec, sami Turcký lid proti Rusům wedli, a we wšsem geg samotu řídili. Nejwysší Wezír nebyl daleko od bogistě, a spolehá se na zkussenost Pruských oficyřů, na broznau porážku swého lidu vlastnjma očima patřiti musyl. Gaký strach a hrůza Turky obkličila při této porážce, gistý list z Bukarestu psaný na den 16 čerwence tuto nám dáwá zpráwu: Nejgen Azyatcký gizardný lid, kterýž ze wšech wybrán gest, we welikém nepořádku wtřkal, ale y také jeničari, zbraň y wsecko

jiné od sebe odházcossé, w welikých zástupch mezy wrchy a do lesů prchali, tak že gic nížádným způsobem zpět obrátiti lze nebylo. Bozácy, kteríž se za vrškagcý Azyatckau gizardu pustili, gestě asy tisíc mužů pobili, dílem bogowného lidu, a dílem pacholků od Turcké armády. Sylistrya gest nyní w partrném nebezpečnstwj, nebo toto místo gest toliko proto pevné, poněwadž k němu přiliš auzcý gsau přichodowé, kterých wšak Turcy w swém nynějšm welikém těžkém staru osaditi nemohau. Gak mile tato pevnost flesne, Braila nikterak wíce nebude moci Rusům odporowati.

Nyni tedy w gistoré oznámiti můžeme, že zplnomocnění Páni Minystrow, Baron Herbert a hrabě Esterházy, dne 14 čerwence opustiwše Bukarest, do Čistowa odgeli, kdež gednání o pokog zase dne 18 téhož swůg počátek wzalo. K tomuto gednání od toho času, co sbroz mázdení přerřženo bylo, Páni Minystrowe od Turků kolikrát požádání byli, wšak pořádké takowau žádost od sebe odwrhli, dokudby prwé zběžně od Turckých Wysslanců nezwešli, k gakým člankům Turcký dwůr powolný gest.

Ačkoli syce Čistowšé sbroz mázdení nyní opět swé místo má, wšak ale předce nám žádná naděge k pokogi nepozůstáwá tak dlouho, dokud se Turcy y k gednání o pokog s Rusy nepodwolegí, tak aby potom Rakaušský dwůr na Turckých swého práwa, gakoz přísluší, pohledáwati mohl. Z toho ohledu také, gakž saukromnj listowé prawí, nássi Páni Minystrowé w Čistowě žádného takowého přjměří nepřigali, aniž se k němu

podz

podvolili, kterézby do gistého času vlo-
ženo býti mělo, nýbrž vložili ono do
toho času, dokudby se Turcy po hranicích
pokogně chowali a wšeho nepřátelstwa
warowali. Dowážení wšeliké potraviny
a potřebnosti z Syriye do Walachy
neostále trwá, tak syce, že není
možná wvěriti, aby naše wogsko takor-
wé zásoby potřebovalo, než snad geden
díl toho k něčemu giněmu vrčen gest.

Ostatnj zpráwy my tuto w ney-
možnějši krátkosti položíme.

Wšeršy nowy Kurýr prawj w Nr. 56.,
že podle zpráv z Walachy neywyš-
ší Wezýr v Sylistrye přichystaný lodnj
most k Braile odweztí poručil; wšak
Generál Rybas Wúdce Ruského men-
šího lodstwa, kteréz v Galače stogj, že
se plawil proti nim, a negen díl toho
mostu zkazyl, ale také strážný lid při
něm z částky pobil, a z částky zagal, a
ostatek mnohých lodj Turkům odgal.
(Tato zpráva také se z giných listů po-
twrzuje.) Ruský lodnj Wúdce Včakow
stogj před Tureckau perwností Warnau,
a gakž se powěst roznáší, také do nj
stříl. — Po porážce v Mačjna ney-
wyšší Wezýr s swau rozplášenau ar-
mádu wrazil se mezy hory tak řečené
Semur, za kterýmž hned w patách Ru-
sowé táhli, a geho tak brzy odtud nez-
propustěgj. — Dne 5 čerwence regis-
ment Laterman zůstal přes noc w Noz-
wém Sadu, a dne 6 na šestí lodjch do
Bělehradu odtrhl. Regiment Sstayn
takž cestau také po málo dnech potáhne.
Brom polního platu každý oficyr dostane
buď dwa koně, aneb místo nich 100 zl.,
aby se sobě sgednati mohl. Také w
Petrwaradjnu oficýři od polních děl

střelců gafo ostatnj polního platu dostá-
wagj. Podobně Kaycholtspert Layt-
nant čaykystů dostal poručení na rych-
lost wšedky lodj připrawiti; a prwnj
Laytnant od pontonyrů Redons s praz-
dem a s ginými wálečnými potřebnostmi
w třechto dnech také na několika lodjch do
Bělehradu poplyne.

Swornjcký Bassa poslal list naše-
mu wogenstěmu Řiditeli do Bělehradu,
w kterémž se táže, pročby se naše wog-
sko v powěsti Káci dohromady staho-
walo. Z toho že nemůže nic giněho
sauditi, než že snad Němcy zase na Tu-
recký grunt wtrhnauti aumysl magj.
A tomu že se welice diwí, poněwadž od
swého dwora poručeno má, kdožby co
nepřátelského proti Němcům před sebe
wzal, aby takowého y hned na hrdle
trestal. On pak sám že nic tak tanžebně
nežádá, gafo pokog s swými sausedy.
Kato náš Řiditel gemu odpowědel, že
dle zpráwy wyzvědačů známo gest, že
Turcy při řece Dryně mnoho lodj sbroz-
majdngj, z čehož se snadně dá sauditi,
že buď na hrad Sabač aneb na perwnost
Káci autok učiniti chřegj. Od té chwile
potom odtráhlo několik našich kompanij
nazpátek; wšak ale proto naši předce
wždy na dobrém pozoru gsa. — Tra-
wnjcký Bassa dostal poručení, aby kaž-
dého páteho Turka karmádě neywyšší-
ho Wezýra proti Rusům postawil. Než
tito Bosňacy nemagj žádného srdce s
Rusy se potýkati.

Z Polských hranic se piše dne 13ho
čerwence: Do Moldawy 40 tisíců Ru-
ských arnautů přitáhlo. Moldawané 4
tisíce sylný pl k sameho domácího lidu
Rusům na pomoc postawj, krejž welmi

střmostně a nákladně odjiti budau. Kníže Potemkyn až do té doby není v wogsta, ač od dávného času po posrácích koně pro něho přichystáni gsau. Prync z Nassawy již před negatým časem chystal se na cestu do Finlandu k wálečným lodím; wšak mu od Ktoenárky poručeno, by se gestě za několik dní zdržel. Ostatně zprávy z Petrohradu prawj, že Anglický sinlawce Pan Faulner od svého dwora co nejdříve za Posla při Ruském dwore ustanowen bude.

Z Angličan přicházející zprávy nic nám nového newyprawují, než že wsecko, gačo před několika týhodny, k wálce přichystáno gest, a wessáři napozwo se sbírají. Na ten způsob pro sezme sinlawy, w kteréz se Angličané (snad na oko) s Ruským dworem wpuštili, neypohodlnějši časowé minau, Rusowé mezy tím stále budau Turky porizrati, a posléz Turcy, chíce nechíce, poskože od Rusů žadati přinuceni budau.

Z Berlina zpráwy vbezpečují nás, že Král do Prus pogeđe, ne pro wálku, než že při mustrowánj wogenstého lidu přítomen býti chce. K wše podobno! poněwadž wíme, že skutečně Pruske wogsto daleko nazpátek caustlo, strže což w oné straně wálka tak snadně není k obáwánj. Y z Lislandu od Rusů nez přicházejí wše žádné zpráwy, z nichžbychom neymensši zmínku o nastáwající wálce učiniti mohli. — Z Kopenhágeru, hlawního města w Denemarku, piše se, že gestě 4 wálečné lodj, dvě wětšj a dvě menšj, wyprawiti poručeno gest; k čemu wšak to? o tom zpráva nevmj powěditi.

Rozličné politické Zpráwy.
Z Haliche 23 čerwenec. Gisté psaní z Polska tuto důležitau zpráwu nám přineslo: "W noci na den 16ho toho we Warssawě nagednau wsecko bylo wzburu, poněwadž z Ukrajny y z giných wywodstwj powážení hodně zpráwy přišly, že se totiž Generál polnj Šbrognost a Šrabě Potocký, a polnj Wúdce Šrabě Řewustý, též zemský Posel w Kalisy Pan Suchorostský dohromady sgednotili, a wšemožně o to pečují, aby zemské zřízení na den 3 máge toho roku wstannowené wywrátili a w niweč wwedli. Gačož tyto zpráwy dále prawj, již asy 30 tisíců sedláků krom mnohých žemanů k pozdwižení přichystáno gest. Máš lazstawý Král z Ukrajny y z mnohých giných míst obdržel listy, kterýchž obsah syce po tu chwili není znám; než gač se zdá, tato psaní na wětšim díle Králi dáwagj wýstrahu, aby se na dobrém pozoru měl. Geho Milost w tu chwili dal poručení wesskerému wogstu, aby se wálečně přihotowilo. Má nyní okolo sebe dwognásobnj stráž, kteráž také několik děly opatřena gest, a od té hodiny každau noc patrolla až na tři míle okolo Warssawy vychází." Gač slyšeti, také ten oheň w Podolii, Wolhynyi a Sandomiři tli, a sám (prý) polnj Wúdce Branický s Šrabětem Potockým w dobrém srozuměnj gest. Také přišel list, w kterémž se prawj, že geden z připomenutých Polských Panů k svým zbaureným poddaným takto promluwil: "Máte wěděti, že we Warssawě mnoho gest wyššich, kteříž rowně tak málo, gačo gá, o monarchycké zpráwe slyššegj, a wsecko "wyz